

Durmuş Hocaoğlu

Bozkurt, Ergenekon, Filodoksa ve Gerçekler: I

Yeniçağ, “Analiz”., 26 Haziran 2006, Pazartesi., s.12
“Analiz” Sıra No: 411; 2006-073; Haziran-12

YENİÇAĞ

Sayın Türköne, çeteleri eleştirmekle başladığı yazılarından Türkler için yeni bir sembol ve yeni bir ced inşâ ve ihdas etmeye uzanırken hayli garip ve tutarsız bir tarih felsefesi geliştirmeye de çalışmakta, ancak, bizleri, Sofistlerden bu yana belki de en kapsamlı sofistasyonlardan birisiyle karşı-karşıya bıraktığı – daha sahih ifâdesiyle, “tarih felsefesi” değil de “tarih filodoksası” olarak tescil edilmesi gereken – bu anlaşılmaz denemesinde herşeyi birbirine karıştırmış bulunmaktadır. Niçin “felsefe” (yâni Philosophia, “hikmet perestlik”) değil de “Philodoxa” (yâni, “vehim perestlik”, daha açık tanımıyla “sahte felsefe”) denmesi gerektiğini fehmetmek için, ciddî bir zihin karmaşasına delâlet eden, “Efsane”den ne anladığını gösteren şu garabet nümûnesi cümleye dikkat etmek dahi, fikrimce, yeterli olacaktır: “*Türk milleti ile kurdu bütünleştiren efsanelerin tamamı safsatadır. Hiçbirinin bilimsel değeri yoktur.*” [“Türk Kanı” ve Kangal”., *Zaman.*, 06.06.2006]. Bu durumda, Sayın Orhan Kavuncu’nun cevâben kaleme aldığı “Ergenekon, Bozkurt ve Mitler...” [*Zaman*, 11.06.2006], başlıklı yazısındaki şu ifâdenin üstüne fazla birşey eklenmesi şu safhada lüzumsuz bir lüks olarak görünüyor şahsen bana: “*Efsaneleri, bilimsel değeri olmadığı için safsata saymak gibi bir pozitivist telâkkinin müntesibi haline geldiğinizi de böylece öğrenmiş bulunuyoruz. Pozitivist zihniyete bu kadar bağlı olduğunuza göre yazılarınızdaki bilimsel çelişkileri açıklayabilmek durumundasınız.*” Filhakîka, iyice sınırları zorlanmış çok kaba ve vülger bir pozitivism: Efsâneler zâten gerçek değil, fantazidirler; birkısmı sun’î olsa da yine bir kısmının arkaplanında bir tarihî gerçeklik zemîni bulunan fantaziler; ama asla “safsata değil”. Bu, hele bir akademisyen-entellektüele hiç yakışmayacak derecede kaba bir küfür, tam bir lâfz-ı galîze. Elbette efsâneler bizzat gerçek(lik) değil; ama şu iki gerçekten de uzak değil: 1: Her efsâne, bizâtihi, büyükçe bir kısmı kollektif ve anonim olmak üzere, bir fantastik kurgudur; 2: Ancak önemlice birkısmının arkasında da bir tarihî gerçeklik bulunur. Bir başka tür efsâne olan Mitoslar ve mitosların sistematikleştirilmiş şekli olan Mitoloji de bir kurgu olmakla berâber biraz daha farklıdır.[1].

Efsâneler ve mitoslar kısm-ı âzâmı îtibâriyle fevkalâde ve gerçeküstü anlatımlardır; bu sebeple, hele modern bir insan tarafından asla gerçeklik olarak algılanmaz, ama bu, onların değersiz olması demek değildir; hattâ bilâkis, onlarsız millet dahi olunması adetâ imkânsız gibidir. Her kavmin, her milletin efsâneleri ve mitolojisi vardır; olmayan dahi sun’ ile îcad eder, çünkü milletlerin oluşumunda bunların mühim bir mevki vardır, öyle ki, tarihin demir örsünde dövülerek tekâmül etmek demek olan millet olmak, bir yerde efsâne ve mitoloji ile kaabildir dahi denebilir.

İşte, Bozkurt ve Ergenekon efsâneleri de bu kabîldendir. Hikâye bu sayfaya göre hayli mufassal; o sebeple birkaç cümlecikle dile getirmekle yetinecek olursak, Bozkurt Efsânesi Türklerin Açena adlı bir dişi kurttan türediğini hikâye ederken, Ergenekon Efsânesi de son ferdine kadar düşmanlarınca kırılan Türklerin bir vâdiye sığınmasından sonra çoğalarak bu vâdiyi kuşatan Demir Dağ’ı delerek bir Bozkurt’un önderliğinde tekrar Arz’a yayılmalarını hikâye eder. Bunların her ikisini de dikkatle okuyan bir kişinin, ikisinin arasındaki bağlantıyı

farketmemesi imkânsızdır. Belli ki tarihin karanlık çağlarında Türklerin başına bir felâket araz olmuş ve uzun süren sıkıntılı bir dönemden sonra kurtuluşa erilmiş; özün özü bu. Ya Bozkurt? İşte bunun aslî mâhiyeti ve hangi gerçeklikten soyutlanarak bu kılığa girdiği belli değil; kim bilir? İslâm öncesi Türk tarihinin büyük uzmanı Jean-Paul Roux, bunu “ata hayvan” kavramı ile açıklıyor[2]. “Ata-Hayvan”; yâni...

[1]. Bu konuda derli toplu bir açıklama için, bkz: Pierre Grimal., *Mitoloji Sözlüğü*, Çev.: Sevgi Tamgüç., Sosyal Yay., İst., 1077, s.XI-XXVII

[2]. Jean-Paul Roux., “VII. ve VIII. Yüzyıllarda Orhun Türklerinin Dinî İnanışları”, Çev.: Aykut Kazancıgil., *Kutadgubilig, Felsefe-Bilim Araştırmaları*., Sayı: 8, Ekim 2005., s.271, pr: 4

